

ARBOR VITAE

NUMMER 3 | AUGUSTUS 2025 | JAARGANG 35

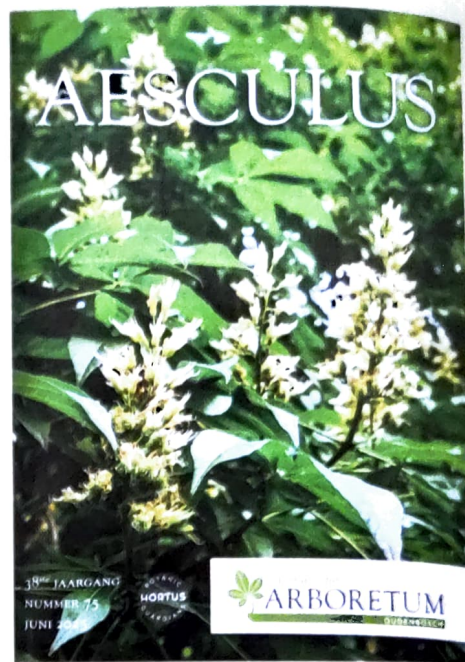
Arboretum Oudenbosch: Aesculus

Wie Arboretum Oudenbosch zegt, zegt *Aesculus*. Het arboretum heeft een grote en bijzondere verzameling Paardenkastanjes. Sinds kort is die collectie opgenomen in de nationale plantencollectie, met 125 bomen van in totaal twaalf verschillende soorten. De collectie omvat weinig bomen van natuurlijke, wilde herkomst, maar wel verschillende zeldzame cultivars, zoals *Aesculus* 'Chocolate Autumn' en *Aesculus × woerlitzensis* Koehne (zie ook het verslag in *Arbor Vitae* van de excursie in 2008 (*Arbor Vitae* 3, jaargang 18) en het uitgebreide artikel in *Dendroflora* 47 van 2010).

Aesculus is ook al 38 jaar het blad voor en door vrijwilligers van Stichting Arboretum Oudenbosch, dat tweemaal per jaar verschijnt. We vinden er informatie over het werk en de activiteiten van de stichting en daarnaast een breed palet van artikelen over bomen, tuinen en planten en alles wat daarmee

verband houdt. Het is niet zomaar een mededelingenblaadje! De laatst-verschenen nummers hadden meer dan vijftig pagina's in full colour op A4-formaat. *Aesculus* verschijnt in een oplage van 1500 exemplaren en wordt behalve aan de vrijwilligers ook gestuurd aan begunstigers, sponsors en partner-organisaties.

Kortgeleden is het 75^e nummer van het tijdschrift verschenen. Een jubileumnummer, waar Johan van Oosterhout, de voorzitter van de Stichting, blijkens het voorwoord, trots op is; en dat mag ook wel. Het is een prachtig blad geworden met gevarieerde informatie, over het arboretum, maar ook over andere boeiende onderwerpen, zoals de relatie tussen plant en mens, de Hortus Botanicus Leiden, het bekende boek van Rob Leopold over 'blauwe bloemen', mens, plant en landschap rond Oudenbosch in de negentiende eeuw, de Jardin de Cactus in Lanzarote en een essay over het belang van de

wilde natuur. Natuurlijk ontbreekt een uitgebreid artikel over de ontwikkelingen in en rondom de tuin niet, verluchtigd met veel foto's. De grotere artikelen worden afgewisseld met rubrieken met kortere teksten over dingen die met het arboretum te maken hebben. Een buitengewoon afwisselend en leesbaar geheel, waarvoor je alleen al begunstiger van de stichting zou willen worden!

BOEKEN

DICK BOS (TEKST EN FOTO'S)

Bomen – Onze burens

Ons medelid Lianne Wepler uit Leiden heeft een boek gemaakt over bomen. Het is niet zomaar een boek, maar een boek met 36 etsen van bomen die zij zelf heeft gegraveerd en afgedrukt. Het zijn vooral etsen van bomen bij haar uit de buurt. Naast de etsen bevat het boek ook foto's van de getoonde bomen en

teksten van 24 verschillende schrijvers over die bomen.

Het is een afwisselend geheel geworden, waarnaar je kunt kijken en dat je kunt lezen. Het zijn trouwens niet allemaal traditionele etsen, er worden ook technieken toegepast zoals aquatint en vernis mou.

Lianne heeft mensen gevraagd om een bijdrage te leveren over een bepaalde boomsoort. Sommige bijdragen gaan over dezelfde boomsoort, en soms zelfs over dezelfde boom. Wetenschappelijke namen gebruikt ze overigens niet voor bomen. Sommige auteurs wel. Sommige van de artikelen zijn in het Duits of in het Engels.

De Vleugelnoot (*Pterocarya fraxinifolia*) in de binnentuin van het Rijksmuseum, waar Lisanne, kunsthistoricus van huis uit, werkt als wetenschappelijk medewerker, is twee keer afgebeeld. De boom, die vermoedelijk uit 1886 dateert, uit de tijd dat Cuypers het Rijksmuseum bouwde, had mogelijk last van de verlaging van het grondwaterpeil tijdens de restauratie van het museum en wordt geplaagd door een honingzwam. Er zijn twee etsen (en foto's): één van voor het moment dat de boom werd behandeld (verjongingssnoei), en één van daarna. En twee auteurs hebben hierover geschreven: Bas Nederveen en Taco Dibbets, resp. informatiespecialist en directeur van het Rijksmuseum. Lisanne schrijft dat de achttien Vleugelnooten aan de gracht in Leiden waar ze woont, de inspiratie voor het boek hebben gevormd.

Een andere bekende boom: de dikke, rode Beuk van de historische begraafplaats Groenesteeg in Leiden. Daarover schrijft Lisanne zelf, maar ook Libby Knibbeler. In de aula van de begraafplaats heeft Lisanne al twee keer een tentoonstelling gehad.

De hortus botanicus in Leiden is vertegenwoordigd met twee bomen: de Amerikaanse tulpenboom (*Liriodendron tulipifera*) en de Varenbeuk (*Fagus sylvatica* 'Asplenifolia'). Carla Teune (oud hortulanus) schrijft over de laatste en Annemarie Broersma (vrijwilliger) over de eerste.

Zo zijn er nog veel andere bomen die een ets hebben in het boek en waarover geschreven wordt door vrienden en familie. Het is beslist geen standaard bomenboek geworden, maar voor bomenliefhebbers

Luxe uitvoering van het boek, in handgemaakte doos

(en liefhebbers van grafische kunst) wel iets om in de kast te hebben. De vormgeving van het boek was in handen van Roelant Meijer. Het boek heeft een (machinale) binding, zoals we die ook kennen van het *Dikke oude bomenboek* van Gerard Janssen uit 2021: een open rug binding. Het voordeel van deze binding is dat het boek daarmee mooi vlak openvalt, en dat is zeker voor een kunstboek als dit erg plezierig.

Er is – in zeer beperkte oplage – een editie beschikbaar, die geleverd wordt in een fraai vormgegeven, handgemaakte doos, met daarin

naast het boek ook een complete set van door Lisanne gemaakte afdrucken van 26 etsen. Deze zijn genummerd en gesigneerd.

Uitgever: Ginkgo Leiden
ISBN: 978-90-835339-1-9
Prijs: € 39, (luxe-editie in doos met 26 etsen: € 1000)
Meer informatie:
drukdrupaint.com